

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ****ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ****ΥΠΟΘΕΣΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ****(Προσφυγή υπ' αριθμ. 18880/15)****ΑΠΟΦΑΣΗ (τύποις και ουσία)****ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ****2 Ιουνίου 2016**

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική υπό τις προβλεπόμενες από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης προϋποθέσεις. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Συμβούλιο της Ευρώπης

Στην υπόθεση ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ κατά της Ελλάδος,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζοντας σε Τμήμα αποτελούμενο από τους:

Mirjanna Lazarova Trajkovska, την *Πρόεδρο*

Kristina Pardalos,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Paul Mahoney,

Aleš Pejchal,

Robert Spano,

Armen Harutyunyan, τους *Δικαστές*καθώς και από τον Abel Campos, τον *Γραμματέα του Τμήματος*.

Αφού διασκέφθηκε σε Δικαστικό Συμβούλιο, την 10η Μαΐου 2016,

Εκδίδει την παρακάτω απόφαση, η οποία ελήφθη κατά την προαναφερθείσα ημερομηνία :

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από την, στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, προσφυγή (υπ' αριθμ. 18880/15), ενός υπηκόου αυτού του Κράτους, του κυρίου Λεωνίδα ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ («ο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES

SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

προσφεύγων»), η οποία ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 14 Απριλίου 2015, δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («Η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον κύριο Γ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟ, δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («Η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τις εντεταλμένες του αντιπροσώπου της, την κυρία Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και την κυρία Α. ΜΑΓΡΙΠΠΗ, Δικαστικό Πληρεξούσιο Α' τάξης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων επικαλείται παραβίαση του δικαιώματος της δίκαιης δίκης.

4. Στις 19 Μαΐου 2015, η ελκόμενη από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης αιτίαση, κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση και η προσφυγή κηρύχθηκε κατά τα λοιπά απαράδεκτη, βάσει του άρθρου 54 § 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ**I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ**

5. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1950 και είναι κάτοικος Θεσσαλονίκης.

6. Στις 16 Οκτωβρίου 2008, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον των Πολεοδομικών Αρχών ένα αίτημα ώστε να χαρακτηρισθούν ως αυθαίρετα, και κατά συνέπεια κατεδαφιστέα, κάποια τμήματα ενός υπό κατασκευή εμπορικού κέντρου πλησίον της κατοικίας του. Παραπονείτο, μεταξύ άλλων, ότι το αρχικό σχέδιο της κατασκευής, το οποίο προέβλεπε, ότι το εν λόγω κέντρο θα αποτελείτο από δύο ορόφους, είχε παράνομα τροποποιηθεί, με την προσθήκη ενός επιπλέον επιπέδου, το οποίο θα στέγαζε στο υπόγειο έναν σταθμό ηλεκτρικού ρεύματος.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

7. Αφού οι Πολεοδομικές Αρχές απέρριψαν στις 12 Μαρτίου 2009 το αίτημα του προσφεύγοντος, αυτός υπέβαλε μία αίτηση ακύρωσης κατά της διοικητικής πράξεως απόρριψης των παραπάνω Αρχών ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της Θεσσαλονίκης. Υποστήριζε, ότι η Απόφαση των Πολεοδομικών Αρχών δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη, επειδή αυτές δεν απάντησαν καταλλήλως στους συγκεκριμένους ισχυρισμούς του, οι οποίοι αφορούσαν παραβάσεις της πολεοδομικής νομοθεσίας και τους οποίους (ισχυρισμούς) ο προσφεύγων υποστήριζε με μία έκθεση εμπειρογνωμοσύνης.
8. Με την απόφαση υπ' αριθμ. 1075/2012, το Διοικητικό Εφετείο απέρριψε την αίτηση ακύρωσης του προσφεύγοντος. Επισημαίνει, ότι η Απόφαση των Πολεοδομικών Αρχών ήταν μεν λακωνικώς, όμως επαρκώς αιτιολογημένη ως προς το περιεχόμενο των ισχυρισμών του προσφεύγοντος.
9. Την 1^η Οκτωβρίου 2012, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναιρέσεως κατά αυτής της Απόφασης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Υποστήριζε, ότι η απόφαση του Διοικητικού Εφετείου ήταν εσφαλμένη και ότι παρουσίαζε κενά στο σκεπτικό.
10. Σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010 (βλέπετε παρακάτω στο «εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο»), ο προσφεύγων προσδιόριζε στην έφεση, στο συγκεκριμένο τμήμα γι' αυτό το σκοπό, ότι δεν υπήρχε σχετική, με το εξεταζόμενο ζήτημα, νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επιπλέον, υποστήριζε, ότι αυτό το άρθρο, με το να θέτει ως προϋποθέσεις για το παραδεκτό της αίτησης αναιρέσεως, την ύπαρξη αντίθεσης από την νομολογία των Ανώτατων Ελληνικών Δικαστηρίων και των Διοικητικών Δικαστηρίων, αγνοούσε το άρθρο 26 του Συντάγματος (την αρχή της διάκρισης των Εξουσιών), επειδή κατέτασσε την νομολογία στο επίπεδο των πηγών του δικαίου.
11. Στις 18 Δεκεμβρίου 2014, το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως (Απόφαση υπ' αριθμ. 4588/2014) με την

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

αιτιολογία, ότι δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις του παραδεκτού που προέβλεπε το άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010.

12. Το Συμβούλιο της Επικρατείας υπογράμμισε, ότι βάσει του άρθρου 12 του Νόμου 3900/2010, ο ασκών την αίτηση αναιρέσεως έχει την δικονομική υποχρέωση, η μη τήρηση της οποίας δεν επιτρέπει την άσκηση της αίτησης αναιρέσεως, να προβάλλει με συγκεκριμένους ισχυρισμούς και για κάθε ένδικο μέσο που ασκήθηκε, το ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας επί του συγκεκριμένου νομικού ζητήματος, δηλαδή για ζήτημα ερμηνείας διάταξης κάποιου νόμου προσδιοριστικού για την έκδοση απόφασης στην εκκρεμή υπόθεση. Εναλλακτικά, πρέπει να προβληθεί, ότι υπήρχε αντίθεση μεταξύ του σκεπτικού της προσβαλλόμενης απόφασης προς την πάγια νομολογία τουλάχιστον ενός εκ των τριών Ανώτατων Δικαστηρίων (Αρείου Πάγου, Συμβουλίου της Επικρατείας, Ελεγκτικού Συνεδρίου), ή του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, καθώς και προς ανέκκλητες αποφάσεις Διοικητικού Δικαστηρίου. Στην τελευταία περίπτωση, οι εν λόγω αποφάσεις θα πρέπει να αναφέρονται ρητά και τα νομικά ζητήματα, επί των οποίων αποφάνθηκαν, θα έπρεπε να είναι καθοριστικής σημασίας για την επίλυση της διαφοράς. Αφού ελήφθη υπόψη το περιεχόμενο και ο σκοπός αυτών των διατάξεων, διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν αντίθετες προς το άρθρο 26 του Συντάγματος. Το Συμβούλιο της Επικρατείας αναφέρθηκε ως προς αυτό το θέμα στην πάγια νομολογία του, παραθέτοντας τις αποφάσεις του με τους αριθμούς: 4439/2012, 4987/2012, 3008/2013, 4368/2013, 4474/2013, 4482/2013, 4578/2013, 1303/2014, 1372/2014, 1584/2014 και 4160/2014.

13. Όσον αφορά τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος, κατά τον οποίο, δεν υπήρχε σχετική με το θέμα νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το τελευταίο επεσήμανε, ότι ο προσφεύγων δεν προσδιόριζε για ποιο ακριβώς νομικό ζήτημα, δεν υπήρχε σχετική νομολογία.

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

14. Το άρθρο 95 §§ 1 και 3 του Συντάγματος προβλέπει:
- «□□ Στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας ανήκουν ιδίως:
- α) Η μετά από αίτηση ακύρωση των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών για υπέρβαση εξουσίας ή για παράβαση νόμου.
- β) Η μετά από αίτηση αναίρεση τελεσίδικων αποφάσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, όπως νόμος ορίζει.
- γ) Η εκδίκαση των διοικητικών διαφορών ουσίας που υποβάλλονται σ' αυτό σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.
- δ) Η επεξεργασία όλων των διαταγμάτων που έχουν κανονιστικό χαρακτήρα.
3. Κατηγορίες υποθέσεων της ακυρωτικής αρμοδιότητάς του Συμβουλίου της Επικρατείας μπορεί να υπάγονται με νόμο, ανάλογα με τη φύση ή τη σπουδαιότητά τους, στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Το Συμβούλιο της Επικρατείας δικάζει σε δεύτερο βαθμό, όπως νόμος ορίζει.»
15. Με το άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010 (που αφορά στην επιτάχυνση της διαδικασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας) προστέθηκε στο άρθρο 58 του διατάγματος 18/1989 (το οποίο κωδικοποιούσε τους σχετικούς με το Συμβούλιο της Επικρατείας νόμους), η εξής παράγραφος:
- «Η αίτηση αναίρεσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου.»
16. Το άρθρο 12 αποτελεί τμήμα ενός συνόλου διατάξεων, με τις οποίες ο Νόμος 3900/2010 προσπαθούσε να μειώσει τις καθυστερήσεις στην διεξαγωγή των διαδικασιών ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων και κυρίως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ο Νόμος 3900/2010 αποκρυσταλλώνει με νομοθετικούς όρους τις προτάσεις που έκανε το ίδιο το Συμβούλιο Επικρατείας για να τροποποιήσει την διαδικασία προσφυγής ενώπιόν του, ώστε να επιταχύνει και να

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

αποσυμφορήσει τον ρόλο του. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το άρθρο 12, η αιτιολογική έκθεση του Νόμου διευκρίνιζε, ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο τεράστιος όγκος των ενδίκων μέσων που ασκούνται ενώπιον των Δικαστηρίων, συχνότερα από το Κράτος, έπρεπε να υιοθετήσει ένα αντικειμενικό κριτήριο που θα περιόριζε δια της νομοθετικής οδού, τις προϋποθέσεις του παραδεκτού των αιτήσεων αναίρεσης και των εφέσεων. Ο στόχος ήταν επίσης να μπορέσει το Συμβούλιο της Επικρατείας να κρίνει σε πολύ σύντομο διάστημα υποθέσεις που θέτουν προβλήματα γενικού ενδιαφέροντος και να δημιουργήσει κατ' αυτόν τον τρόπο μία γραμμή νομολογίας την οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα κατώτερα Διοικητικά Δικαστήρια σε παρόμοιες υποθέσεις. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός, ότι η βασική αποστολή του Συμβουλίου της Επικρατείας ήταν η ενότητα της νομολογίας, δηλαδή ότι η άσκηση των προσφυγών θα έπρεπε να επιτρέπεται μόνο αν δεν υπήρχε καμία σχετική νομολογία, ή αν υπήρχε αντίθεση μεταξύ της προσβαλλομένης αποφάσεως και της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας ή κάποιου άλλου ανώτατου Δικαστηρίου.

17. Το σχέδιο του Νόμου επικρίθηκε από τα κόμματα της αντιπολίτευσης στο Κοινοβούλιο, από την Νομική Υπηρεσία του Κοινοβουλίου, καθώς επίσης και από ένα τμήμα της θεωρίας. Οι πιο δυναμικές κριτικές τόνιζαν, ότι το άρθρο 12 θα μετέτρεπε την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας σε πηγή δικαίου, εισάγοντας την θέσπιση του «δικαστικού προηγούμενου» του αγγλοσαξονικού δικαίου και θα γινόταν στην πράξη αδύνατη οποιαδήποτε αλλαγή της νομολογίας, παρά μόνο δια νομοθετικής πράξης.

18. Η Εθνική Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σχολιάζοντας το σχέδιο του Νόμου, διατύπωσε την άποψη, ότι η νέα διάταξη θα είχε ως αποτέλεσμα να γίνει αδύνατη η αλλαγή της νομολογίας και η ερμηνευτική εξέλιξη του δικαίου, καθώς και η προσαρμογή του στο

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

υπερεθνικό δίκαιο και στην αλλαγή των κοινωνικών συνθηκών. Η διάταξη θα έπρεπε επίσης να περιλαμβάνει, ως προϋπόθεση του παραδεκτού της αίτησης αναιρέσεως ή της έφεσης, την αντίθεση της προσβαλλομένης αποφάσεως με την νομολογία κάποιου διεθνούς ή ευρωπαϊκού δικαστηρίου, η οποία θα προκαλούσε την δημιουργία δεσμευτικών προστατευτικών κανόνων για τα δικαιώματα του ανθρώπου. Θα ήταν επίσης σκόπιμο να αφαιρεθεί η αναφορά προς «ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου» και να περιλάβει αυτήν της «διαρκούς» νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας και άλλων Ανώτατων Δικαστηρίων. Η Εθνική Επιτροπή επεσήμανε εντούτοις, ότι ακόμη και με αυτές τις τροποποιήσεις που ήταν απαραίτητες, το πρόβλημα του «παγώματος» της νομολογίας δεν αντιμετωπίστηκε αρμοδίως.

19. Με την απόφαση 2456/2012 της 5^{ης} Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο της Επικρατείας απεφάνθη επί της συνταγματικότητας της νέας αυτής διάταξης ως εξής:

« Επειδή, με την ως άνω διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3900/2010 ο νομοθέτης απέβλεψε στην αποσυμφόρηση του Συμβουλίου της Επικρατείας από τον υπερβολικά μεγάλο αριθμό αιτήσεων αναιρέσεως, που δεν θέτουν σημαντικά νομικά ζητήματα, ώστε να (...) επιτευχθεί μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στην απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης σε υποθέσεις που θέτουν σοβαρά νομικά ζητήματα, προέκρινε δε, αντί του πλήρους αποκλεισμού του αναιρετικού ελέγχου σε συγκεκριμένες κατηγορίες υποθέσεων, τον νομοθετικό περιορισμό, επί τη βάσει ενός αντικειμενικού κριτηρίου, των παραδεκτών προσβαλλομένων με την αίτηση αναιρέσεως λόγων.

Ανακουφίζοντας το Συμβούλιο της Επικρατείας από την υφιστάμενη, οριακή για τη λειτουργία του, κατάσταση υπερφόρτωσης, αλλά και αποθαρρύνοντας την άσκηση αιτήσεων αναιρέσεως που δεν επιδιώκουν την επίλυση σοβαρών νομικών ζητημάτων, η επίμαχη ρύθμιση, (...) αποβλέπει στην παροχή δυνατότητας στο Συμβούλιο της Επικρατείας να ασκήσει αποτελεσματικά τις συνταγματικές του αρμοδιότητες ως

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ανωτάτου δικαστηρίου στις περιπτώσεις που κατ' εξοχήν επιβάλλεται, (...). Με το περιεχόμενο αυτό, η εν λόγω διάταξη δεν αντίκειται στα άρθρα 20 παρ. 1 και 95 παρ. 1 περίπτ. β του Συντάγματος, ούτε στα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως (...).»

20. Αυτή η απόφαση επιβεβαιώθηκε πρόσφατα από περισσότερες μεταγενέστερες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκ των οποίων μερικές είναι οι αποφάσεις με τους αριθμούς: 1547/2012, 4439/2012, 4987/2012, 3008/2013, 4368/2013, 4474/2013, 4482/2013, 4578/2013, 1303/2014, 1372/2014, 1584/2014 και 4160/2014.

21. Με την απόφαση υπ' αριθμ. 4328/2012, το Συμβούλιο της Επικρατείας διευκρίνισε ότι ο όρος «ισχυρισμούς» που περιέχεται στο άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010 θα έπρεπε να έχει την έννοια ότι περιλαμβάνει του ισχυρισμούς που αναφέρονται σε ένα νομικό ζήτημα που έχει ήδη εξεταστεί, σχετικά με την ερμηνεία των νομικών διατάξεων που εφαρμόζονται από την εφεσίβλητη απόφαση και όχι μόνο στο ότι οι συνθήκες του γεγονότος υπόκεινται στην επίδικη διάταξη. Ο ισχυρισμός, σύμφωνα με τον οποίο δεν υπήρχε νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετική με τις ίδιες συνθήκες του γεγονότος είχε σχέση με το ότι τα γεγονότα υπόκειντο στις εφαρμοστέες διατάξεις και όχι στα νομικά ζητήματα που αποτέλεσαν το θέμα της εξέτασης.

22. Με την πάροδο των ετών, το Συμβούλιο της Επικρατείας ανέπτυξε την νομολογία του επί του θέματος. Έτσι, για να επιτρέπεται η άσκηση του ενδίκου μέσου, απαιτεί από τον διάδικο που ασκεί έφεση ή αίτηση αναιρέσεως να προσδιορίζει και να αιτιολογεί, στο εισαγωγικό δικόγραφο του, ότι για κάθε ένα από τα ένδικα μέσα που έχει ασκήσει (απόφαση 737/2015), έχει θέσει ένα καθοριστικό νομικό ζήτημα για την επίλυση της διαφοράς και επίσης ότι είτε η απάντηση που δόθηκε από τον προηγούμενο βαθμό δικαιοδοσίας ερχόταν σε αντίθεση με την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή κάποιου άλλου Ανώτατου Δικαστηρίου, είτε δεν υπήρχε σχετική νομολογία. Ο διάδικος που ασκεί

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

το ένδικο μέσο, επιπλέον, πρέπει στο εισαγωγικό δικόγραφο του να προσδιορίζει τις σχετικές αποφάσεις (αποφάσεις με τους αριθμούς: 2961/201 και 386/2015) και πρέπει να τις υποβάλλει, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας ή κάποιου άλλου Ανώτατου Δικαστηρίου (αποφάσεις με τους αριθμούς: 4725/2014 και 3475/2011). Η νομολογία πρέπει να αναφέρεται στο εξεταζόμενο ζήτημα και όχι σε παρόμοιο ή ανάλογο ζήτημα (αποφάσεις με τους αριθμούς: 1591/2014, 4163/2012 και 2961/2010). Αρκεί η νομολογία να μην έχει ανατραπεί. Δεν είναι ανάγκη να είναι πάγια (αποφάσεις με τους αριθμούς: 3008/2013 και 2756/2014). Το νομικό θέμα, που θέτει ο διάδικος ο οποίος ασκεί το ένδικο μέσο, πρέπει να είναι καθοριστικό για την επίλυση της υπό δίκην διαφοράς και όχι να άπτεται σε κάποια πλευρά αυτής που έχει δευτερεύουσα σημασία (αποφάσεις με τους αριθμούς: 3475/2011, 915/2012 και 3971/2011).

23. Στην απόφαση υπ' αριθμ. 3008/2013, το Συμβούλιο της Επικρατείας διευκρίνισε, ότι η αντίθεση μίας απόφασης με την νομολογία της, πρέπει να αφορά αποκλειστικά την ερμηνεία μίας νομοθετικής διάταξης ή κάποιου νομικού κανόνα, ανεξάρτητα από το αν αυτή η ερμηνεία περιλαμβάνεται στην μείζονα ή στην ελάσσονα πρόταση του σκεπτικού. Τέλος, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε, ότι η προϋπόθεση που προβλέπει το άρθρο 12 του προαναφερθέντος Νόμου πρέπει να πληρούνται για κάθε ένα από τα ένδικα μέσα που άγεται ενώπιον του (απόφαση υπ' αριθμ. 1519/2013).

24. Ένα τμήμα της θεωρίας έχει την άποψη, ότι το άρθρο 12 θεσπίζει εξαιρετικά αυστηρές προϋποθέσεις παραδεκτού για την άσκηση κάποιου ένδικου μέσου ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Προσθέτει, ότι ο τρόπος, με τον οποίο εφάρμοσε το τελευταίο το εν λόγω άρθρο, έκανε αυτές τις προϋποθέσεις πιο περιοριστικές, σε βαθμό που να γίνεται μη αποτελεσματική η νομική προστασία των προσφευγόντων. Όσον αφορά την απουσία νομολογίας, το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν αρκείται

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

στο να επισημάνει την επικαλούμενη από τον ενδιαφερόμενο απουσία, αλλά χαρακτηρίζει αυτόν τον ισχυρισμό ως ασαφή, χωρίς να διευκρινίσει, το πως ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προβάλλει το ότι πληρούται αυτή η αρνητική προϋπόθεση.

25. Το ίδιο τμήμα της θεωρίας υποστηρίζει, ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας δεν εξετάζει πλέον το αν τα πραγματικά περιστατικά υπόκεινται στον σχετικό νόμο, ούτε την επάρκεια και την καταλληλότητα του σκεπτικού της προσβαλλομένης απόφασης, ούτε την παραβίαση των δικονομικών κανόνων, όπως είναι η παράλειψη του δικαστηρίου να απαντήσει σε ένα καθοριστικό μέσο.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ**I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ**

26. Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, ότι η απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως του ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 του Νόμου 3900/2010, όπως αυτός εφαρμόστηκε στην περίπτωση του, προκάλεσε την παραβίαση του δικαιώματος για πρόσβαση σε δικαστήριο, όπως προβλέπεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, που διατυπώνεται ως εξής:

« Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως, (...) υπό (...) δικαστήριο, (...) το οποίον θα αποφασίση, (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών του αστικής φύσεως (...)»

A. Επί του παραδεκτού

27. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί ότι το άρθρου 6 § 1 είναι εν προκειμένω εφαρμοστέο, επειδή η διαδικασία την οποία άσκησε ο προσφεύγων δεν αφορούσε δικαίωμά του αστικής φύσεως. Υπογραμμίζει, ότι ο προσφεύγων δεν είχε διαφορά αστικής φύσεως με τον γείτονά του και δεν άσκησε αποζημιωτική αγωγή κατά του Κράτους. Η διαδικασία που κίνησε αφορούσε επικαλούμενες παραβιάσεις της πολεοδομικής νομοθεσίας, στην κατασκευή ενός ακινήτου, που ανήκε σε τρίτο και

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

στόχευε στην ακύρωση της απόφασης των πολεοδομικών Αρχών, με την οποία τον πληροφορούσαν, ότι δεν είχαν διαπιστώσει τις επικαλούμενες παραβιάσεις.

28. Ο προσφεύγων ανταπαντά, ότι προσέφυγε στις διοικητικές Αρχές για να προστατεύσει τα δικαιώματά του, σε σχέση με τα ιδιοκτησιακά του δικαιώματα, από την αυθαιρεσία του Κράτους.

29. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ότι για να εφαρμοστεί το μέρος του άρθρου 6 § 1 που αφορά τα δικαιώματα αστικής φύσεως, πρέπει να υπήρχε «αμφισβήτηση» κάποιου «δικαιώματος» «αστικής φύσεως» για το οποίο να μπορεί κάποιος να εγείρει βάσιμη αξίωση, η οποία να αναγνωρίζεται από το εθνικό δίκαιο. Πρέπει να υπάρχει πραγματική και σοβαρή «αμφισβήτηση». Μπορεί να αφορά είτε την ύπαρξη κάποιου δικαιώματος, είτε το εύρος του ή τους τρόπους άσκησής του. Η κατάληξη της διαδικασίας πρέπει να είναι άμεσα καθοριστική για το εν λόγω δικαίωμα: κάποιος συσχετισμός ή κάποιες μακρινές επιπτώσεις δεν αρκούν για να γίνει παρέμβαση του άρθρου 6 § 1 (βλέπετε, παραδείγματος χάριν, τις αποφάσεις: *Le Compte, Van Leuven και De Meyere κατά του Βελγίου* της 23ης Ιουνίου 1981, σειρά Α, αριθμός 43, § 47, *Fayed κατά του Ηνωμένου Βασιλείου* της 21^{ης} Σεπτεμβρίου 1994, σειρά Α, αριθμός 294-Β, § 56 και *Αθανασσόγλου κατά της Ελβετίας* [GC] της 6^{ης} Απριλίου 2000, αριθμός 27644/95, ECHR 2000-IV, § 43).

30. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει εξ' αρχής, ότι ο προσφεύγων προσέφυγε στις πολεοδομικές Αρχές με ένα αίτημα που επεδίωκε τον χαρακτηρισμό ως αυθαιρέτων κάποιων τμημάτων ενός υπό κατασκευή γειτονικού της οικίας του εμπορικού κέντρου και συνεπώς την κατεδάφισή τους. Παραπονείται, μεταξύ άλλων, για το ότι το αρχικό σχέδιο για την κατασκευή τους, το οποίο προέβλεπε ότι το εμπορικό κέντρο θα αποτελείτο από δύο ορόφους, τροποποιήθηκε παράνομα, προσθέτοντας ένα επιπλέον επίπεδο που προοριζόταν να στεγάσει στο υπόγειο έναν σταθμό ηλεκτρικού ρεύματος.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

31. Η εν προκειμένω αναφερόμενη διαδικασία, στόχευε στην ακύρωση της απόφασης των πολεοδομικών Αρχών, οι οποίες είχαν απορρίψει το αίτημα του προσφεύγοντος. Επομένως, παρόλο που είναι σαφές, ότι το ένδικο μέσο που άσκησε ο προσφεύγων δεν είχε περιουσιακό χαρακτήρα και δεν βασιζόταν σε κάποια επικαλούμενη παραβίαση των περιουσιακών του δικαιωμάτων, δεν θα μπορούσαμε να παραδεχτούμε, ότι αυτή εστερείτο κάποιας άμεσης συνέπειας επί της κατάστασης και της ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος. Εκτιμώντας, ότι η οικοδομή απέναντι από την ιδιοκτησία του ήταν παράνομη, ότι έθετε σε κίνδυνο το δικαίωμά του να την απολαμβάνει και μείωνε την εμπορική αξία της, άσκησε το μόνο ένδικο βοήθημα που θα μπορούσε να καταλήξει στο να μην επιτρέψει να πραγματοποιηθεί αυτή η πιθανότητα. Εάν η διαδικασία είχε αίσιο τέλος, θα είχε επιφέρει την κατεδάφιση των αυθαιρέτων τμημάτων και θα είχε αποφευχθεί η πρόκληση βλάβης στα περιουσιακά δικαιώματα του προσφεύγοντος. Η κατάληξη της διαδικασίας ήταν επομένως καθοριστική για τα δικαιώματά του.

32. Το Δικαστήριο συμπεραίνει, ότι η εν λόγω «αμφισβήτηση» αφορούσε στα «αστικά δικαιώματα» του προσφεύγοντος, κατά τρόπο που το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης μπορεί να εφαρμοστεί. Επομένως, πρέπει να απορριφθεί η ένσταση που έχει εγείρει η Κυβέρνηση.

33. Εξάλλου, το Δικαστήριο διαπιστώνει, ότι η προσφυγή δεν είναι προδήλως αβάσιμη, υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 α) της Σύμβασης και ότι δεν αντίκειται σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως, την κηρύσσει παραδεκτή.

Β. Επί της ουσίας**1. Τα επιχειρήματα των αντιδίκων****α) Ο προσφεύγων**

34. Ο προσφεύγων ασκεί κριτική στις νέες διατάξεις του Νόμου, στον βαθμό, που αυτές απαιτούν από τους διαδίκους που ασκούν αιτήσεις αναιρέσεως και εφέσεις να προβάλλουν τη νομολογία των Ανώτατων

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δικαστηρίων ή, κυρίως, την απουσία της σχετικής με το θέμα που εγείρουν νομολογίας. Αναφέρει, τις δυσκολίες στην έρευνα της σχετικής νομολογίας που οφείλονται στην απουσία ψηφιοποίησης των εφετείων και της έλλειψης διαφάνειας που προκύπτει.

35. Ο προσφεύγων τονίζει επίσης, ότι οι νέες διατάξεις εισάγουν έναν ακραίο φορμαλισμό και μειώνουν αισθητά την δυνατότητα μεταστροφής της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αμφισβητεί τον σκοπό που αναφέρουν οι εν λόγω διατάξεις, ότι δηλαδή αυτές θα συμβάλλουν στην ενίσχυση του ρόλου του Συμβουλίου της Επικρατείας ως ενοποιητή της νομολογίας: ένας τέτοιος ρόλος θα προϋπέθετε μία «ζωντανή» και όχι «στατική» νομολογία. Επιπλέον, όσον αφορά τα ζητήματα που δεν εξετάστηκαν ήδη, το Συμβούλιο της Επικρατείας θα έχει την ευκαιρία να κρίνει μόνο μία φορά, χωρίς να μπορέσει επανέλθει στην εξέτασή τους, επειδή το άρθρο 12 προβλέπει την απόρριψη της προσφυγής ως απαράδεκτη, χωρίς να έχει αυτή εξεταστεί επί της ουσίας.

36. Ο προσφεύγων υποστηρίζει επίσης, ότι εφόσον είχε σαφώς αναφέρει, ότι δεν υπήρχε σχετική με την περίπτωση του νομολογία, ότι η αίτηση αναιρέσεως ασκήθηκε επειδή αυτός θεωρούσε την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου ως ανεπαρκώς αιτιολογημένη και ότι το εισαγωγικό του δικόγραφο είχε γνωστοποιηθεί στα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, το δικαίωμά του να έχει πρόσβαση σε δικαστήριο υπέστη περιορισμό που δεν ήταν ανάλογος με τον σκοπό της προστασίας της ασφάλειας του δικαίου και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης.

β) Η Κυβέρνηση

37. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει, ότι ο σκοπός του κανονιστικού πλαισίου που εισήχθη με το άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010 ήταν να αποσυμφορηθεί το Συμβούλιο της Επικρατείας, να βελτιωθεί η λειτουργία του και να μειωθεί ο χρόνος έκδοσης των αποφάσεων του, συμμορφούμενο κατ' αυτόν τον τρόπο στην πιλοτική απόφαση του Δικαστηρίου *Βασίλειος Αθανασίου και λοιποί κατά της Ελλάδος* (υπ'

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

αρίθμ. 50973/08, 21 Δεκεμβρίου 2010). Το άρθρο 12 αποτρέπει τους πολίτες που επιζητούν έννομη προστασία να ασκήσουν ένδικα μέσα που δεν διαθέτουν τα προσόντα κατά των αποφάσεων των διοικητικών εφετειών, για να μην επιβαρύνει τα καθήκοντα του Συμβουλίου της Επικρατείας.

38. Αυτό το άρθρο εξασφαλίζει επίσης, σύμφωνα με την Κυβέρνηση, την ενότητα της νομολογίας: θα ήταν πρακτικά άχρηστο και δαπανηρό να επιφορτιστεί το Συμβούλιο της Επικρατείας με το να εξετάσει νομικά ζητήματα, που αποτέλεσαν το θέμα μίας πάγιας νομολογίας. Στερεώνει επίσης την εξουσία του εν λόγω Δικαστηρίου, εφόσον η συνέχιση του μεγάλου όγκου προσφυγών θα συνεισέφερε στην αποδυνάμωση του ρόλου του και θα το υποβίβαζε στον βαθμό ενός απλού δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου που ασχολείται με επαναλαμβανόμενες υποθέσεις.

2. Η εκτίμηση του Δικαστηρίου

39. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ότι εμπίπτει πρωτίστως στην αρμοδιότητα των εθνικών Αρχών και κυρίως στα Δικαστήρια να ερμηνεύουν την εθνική νομοθεσία. Ο δικός του ρόλος περιορίζεται στο να επιβεβαιώνει την συμβατότητα των συνεπειών των ερμηνειών αυτών με την Σύμβαση. Αυτή είναι η πραγματικότητα, ιδιαίτερα, όταν πρόκειται για την ερμηνεία από τα Δικαστήρια των δικονομικών κανόνων όπως αυτών που καθορίζουν τις προθεσμίες που πρέπει να τηρηθούν για την κατάθεση των εισαγωγικών δικογράφων των προσφυγών (*Tejedor Garcia κατά της Ισπανίας* της 16^{ης} Δεκεμβρίου 1997, *Συλλογή αποφάσεων (τύποις και ουσία) και αποφάσεων (τύποις) 1997-VIII*, § 31). Η σχετική νομοθεσία με τις τυπικές προϋποθέσεις και με τις προθεσμίες που πρέπει να τηρηθούν για να ασκηθεί μία προσφυγή στοχεύει στην εξασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και ειδικά του σεβασμού προς την ασφάλεια του δικαίου. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει φυσιολογικά να αναμένουν, ότι αυτοί οι κανόνες θα εφαρμοστούν (*Miragall Escolano και λοιποί κατά της Ισπανίας*, με τους αριθμούς : 38366/97, 38688/97,

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

40777/98, 40843/98, 41015/98, 41400/98, 41446/98, 41484/98, 41487/98 και 41509/98, §§ 33, CEDH 2000-I).

40. Εξάλλου, το «δικαίωμα δίκαιης δίκης³, μία όψη του οποίου αποτελεί το δικαίωμα πρόσβασης, δεν είναι απόλυτο και μπορεί να υποστεί κάποιους συναγόμενους αποδεκτούς περιορισμούς, κυρίως σε ότι αφορά τις προϋποθέσεις του παραδεκτού μίας προσφυγής, επειδή ακόμη και το ίδιο το Δικαστήριο επικαλείται από την φύση του κανονισμούς κάποιους του Κράτους, το οποίο διαθέτει από αυτή την άποψη μία διακριτική εξουσία (*Garcia Manibardo κατά της Ισπανίας*, υπ' αριθμ. 38695/97, § 36, CEDH 2000-II και *Martier κατά της Γαλλίας*, υπ' αριθμ. 42195/98, § 33, 31 Ιουλίου 2001). Εντούτοις, οι περιορισμοί που εφαρμόζονται δεν πρέπει να περιορίζουν την ελεύθερη πρόσβαση των ατόμων κατά τέτοιο τρόπο, ή σε τέτοιο βαθμό, ώστε να πλήττουν αυτή καθαυτή την ουσία του δικαιώματος τους. Εκτός αυτού, οι περιορισμοί συμβιβάζονται με το άρθρο 6 § 1, μόνο στην περίπτωση που έχουν ένα νόμιμο στόχο και αν υπάρχει μία λογική σχέση αναλογίας ανάμεσα στα μέσα που χρησιμοποιούνται και στον στόχο (βλέπε την απόφαση *Guérin κατά της Γαλλίας* της 29^{ης} Ιουλίου 1998, συλλογή 1998-V, § 37).

41. Το Δικαστήριο επισημαίνει, ότι ο Νόμος 3900/2010 αποκρυσταλλώνει σε νομικούς όρους τις προτάσεις που έκανε το ίδιο το Συμβούλιο της Επικρατείας για να τροποποιήσει την διαδικασία προσφυγής ενώπιον του, ώστε να επιταχύνει και να αποσυμφορήσει τον ρόλο του. Ο σκοπός αυτού του Νόμου είναι να επιτρέψει στο Συμβούλιο της Επικρατείας να κρίνει σε σύντομο διάστημα υποθέσεις που θέτουν προβλήματα γενικού ενδιαφέροντος και να δημιουργήσει έτσι γρήγορα μία νομολογιακή γραμμή, την οποία θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα κατώτερα Διοικητικά Δικαστήρια σε παρόμοιες υποθέσεις. Μεταξύ των πολυάριθμων τροποποιήσεων που εισήγαγε αυτός ο νόμος, το άρθρο 12 α επινοήθηκε για να περιορίσει την αλόγιστη χρήση των προσφυγών από τις οποίες είχε κατακλυστεί το Συμβούλιο της Επικρατείας και είχε

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

δημιουργήσει σημαντικές καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης (παράγραφος 16 παραπάνω). Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία, ότι οι στόχοι αυτοί είναι νόμιμοι και αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και να επιτρέψουν στο Συμβούλιο της Επικρατείας να ασκήσει αποτελεσματικά τα δικαιοδοτικά του καθήκοντα.

42. Η υιοθέτηση του άρθρου 12 επικρίθηκε από τα κόμματα της αντιπολίτευσης στο Κοινοβούλιο, από την Νομική Υπηρεσία του Κοινοβουλίου, καθώς επίσης και από ένα τμήμα της θεωρίας (παράγραφοι 17-18 και 24-25 παραπάνω). Εντούτοις, το Δικαστήριο δεν μπορεί να λάβει θέση σε αυτές τις κριτικές που ασκήθηκαν, μερικές από τις οποίες επαναλαμβάνονται και από τον προσφεύγοντα. Το καθήκον του Δικαστηρίου έγκειται στο να εξετάσει τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης εμπνεόμενο από την αρχή της επικουρικότητας και από τη σχετική νομολογία του με μηχανισμούς φιλτραρίσματος, που αφορούν τα ένδικα μέσα ενώπιον των Ανώτατων Δικαστηρίων.

43. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει σε αυτό το σημείο, ότι δεν είναι αρμόδιο να εκτιμά την σκοπιμότητα των επιλογών της νομολογιακής πολιτικής, που έγιναν από τα εθνικά δικαστήρια και ότι ο ρόλος του περιορίζεται στο να επιβεβαιώνει την συμμόρφωση με την Σύμβαση των συνεπειών αυτών των επιλογών. Υπενθυμίζει επίσης, ότι δεν είναι καθήκον του να υποκαθιστά τα εθνικά δικαστήρια και ότι πρωτίστως οι εθνικές Αρχές και κυρίως τα Δικαστήρια, είναι αρμόδια για την ερμηνεία της εθνικής νομοθεσίας (*Brualla Gomez de la Torre κατά της Ισπανίας*, § 31, 19 Δεκεμβρίου 1997, Συλλογή 1997-VIII και *Edificaciones March Gallego S.A. κατά της Ισπανίας*, 19 Φεβρουαρίου 1998, § 33, Συλλογή 1998-I). Εν προκειμένω, το Δικαστήριο παρατηρεί, ότι ο προσφεύγων περιορίζεται στο να εκφράσει την διαφωνία του με τις νέες ειδικές διαδικασίες της άσκησης της αίτησης αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και ότι καταλογίζει σε αυτό το Ανώτατο Δικαστήριο, το ότι έσφαλε με τον υπερβολικό του φορμαλισμό.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

44. Μπορεί να μην αντίκειται με την Σύμβαση, το να απορρίπτει ένα Ανώτατο Δικαστήριο, που έχει αυτή την αρμοδιότητα, μία προσφυγή περιοριζόμενο στο να αναφέρει τις νομικές διατάξεις, που προβλέπουν μία τέτοια διαδικασία, αν τα ζητήματα που εγείρονται από την προσφυγή δεν είναι ιδιαίτερης σημασίας ή αν η προσφυγή δεν έχει αρκετές προοπτικές επιτυχίας (βλέπετε, τηρουμένων των αναλογιών, τις εξής αποφάσεις, σχετικά με αποφάσεις απαραδέκτου συνταγματικών προσφυγών (*Verfassungsbeschwerden*) του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Γερμανικού Δικαστηρίου: *Simon κατά της Γερμανίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 33681/96, 6 Ιουλίου 1999, *Teuschler κατά της Γερμανίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 47636/99, 4 Οκτωβρίου 2001, *Greenpeace E.V. και λοιποί κατά της Γερμανίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 18215/06, 12 Μαΐου 2009 και *John κατά της Γερμανίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 15073/03, 13 Φεβρουαρίου 2007 καθώς και η απόφαση (τύποις και ουσία) *Arribas Anton κατά της Ισπανίας*, υπ' αριθμ. 16563/11, § 47, 20 Ιανουαρίου 2015 σε ότι αφορά το Ισπανικό Συνταγματικό Δικαστήριο).

45. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης την νομολογία του, σύμφωνα με την οποία το άρθρο 6 δεν απαιτεί την λεπτομερή αιτιολόγηση μίας απόφασης δια της οποίας ένα ακυρωτικό δικαστήριο, βασιζόμενο σε μία συγκεκριμένη νομική διάταξη, απορρίπτει μία προσφυγή επειδή δεν έχει προοπτικές επιτυχίας (*Γκόρου κατά της Ελλάδος* (υπ' αριθμ. 2) [GC], υπ' αριθμ. 12686/03, § 29, 20 Μαρτίου 2009 και *Wnuk κατά της Πολωνίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 38308/05, 1^η Σεπτεμβρίου 2009). Εξάλλου, γενικότερα, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, υπό το πρίσμα του άρθρου 6, ότι τα Ανώτατα ή τα Συνταγματικά ή άλλα Δικαστήρια τελευταίου βαθμού δεν είναι υποχρεωμένα να παραθέτουν λεπτομερή αιτιολογία, όταν αρνούνται να εξετάσουν μία προσφυγή στο πλαίσιο μίας διαδικασίας φιλτραρίσματος (βλέπετε κυρίως, *E.M. κατά της Νορβηγίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 20087/92, 26 Οκτωβρίου 1995, *Société*

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

anonyme Immeuble Groupe Kosser κατά της Γαλλίας (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 38748/97, 9 Μαρτίου 1999, *Nerva και λοιποί κατά του Ηνωμένου Βασιλείου* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 42295/98, 11 Ιουλίου 2000, *Sawoniuk κατά του Ηνωμένου Βασιλείου* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 63716/00, CEDH 2001-VI, *Bufferne κατά της Γαλλίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 54367/00, CEDH 2002-III (αποσπάσματα), *Burg και λοιποί κατά της Γαλλίας* (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 34763/02, CEDH 2003-II, *Sale* κατά της Γαλλίας υπ' αριθμ. 39765/04, 21 Μαρτίου 2006, *Øvliisen* κατά της Δανίας (απόφαση τύποις), υπ' αριθμ. 16469/05, 30 Αυγούστου 2006 και *Hansen* κατά της Νορβηγίας, υπ' αριθμ. 15319/09, § 74, 2 Οκτωβρίου 2014.

46. Το Δικαστήριο σημειώνει εξ αρχής, ότι το άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010 απαιτεί, για να γίνει δεκτό κάποιο ένδικο μέσο ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο διάδικος να προβάλλει, στο εισαγωγικό δικόγραφο με συγκεκριμένους ισχυρισμούς, ότι το ένδικο μέσο εγείρει ένα ειδικό νομικό ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επιρροή για την επίλυση της διαφοράς και ότι η νομική άποψη αυτής της επίλυσης έρχεται σε αντίθεση προς την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, κάποιου άλλου Ανώτατου Δικαστηρίου ή προς μία ανέκκλητη απόφαση των διοικητικών δικαστηρίων ή ότι δεν υπάρχει καμία νομολογία σχετικά με το επίδικο νομικό ζήτημα. Το Δικαστήριο σημειώνει επίσης, ότι το άρθρο 12 του προαναφερθέντος Νόμου αποτέλεσε το αντικείμενο άφθονης νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία προσδιόρισε την έννοια των διατάξεων του εν λόγω άρθρου (παράγραφοι 21-23 παραπάνω). Προκύπτει, ότι οι τυπικές λεπτομέρειες για την άσκηση ενδίκου μέσου ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι σαφείς, προβλέψιμες και διασφαλίζουν την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Από αυτή την άποψη, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ότι η συμβατότητα των προβλεπόμενων περιορισμών από το εθνικό δίκαιο με το δικαίωμα κάθε προσώπου για δίκαιη δίκη που αναγνωρίζει το άρθρο 6 § 1, εξαρτάται

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

από τις ιδιαιτερότητες της εν λόγω διαδικασίας και πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο της διαδικασίας που έχει λάβει χώρα στην εθνική έννομη τάξη καθώς και ο ρόλος που παίζει το Συμβούλιο της Επικρατείας, οι προϋποθέσεις του παραδεκτού μίας αιτήσεως αναιρέσεως, οι οποίες μπορεί να είναι πιο αυστηρές από ότι για μία έφεση (βλέπετε μεταξύ άλλων, *Khalfaoui κατά της Γαλλίας*, υπ' αριθμ. 34791/97, § 37, CEDH 1999-IX και *Beles* και λοιποί κατά της Τσεχικής Δημοκρατίας, υπ' αριθμ. 47273/99, § 62, 12 Νοεμβρίου 2002).

47. Εν προκειμένω, ασκώντας αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και προκειμένου να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του άρθρου 12, ο προσφεύγων προσδιόριζε στην αίτηση αναιρέσεως του, σε ειδικό τμήμα της, ότι δεν υπήρχε νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετική με το εξεταζόμενο ζήτημα. Εκτός αυτού, υποστήριζε, ότι αυτό το άρθρο, στον βαθμό που έθετε ως προϋπόθεση παραδεκτού της αιτήσεως αναίρεσης, την αντίθεση με την νομολογία των Ανώτατων Ελληνικών Δικαστηρίων και των Διοικητικών Δικαστηρίων, αγνοώντας το άρθρο 26 του Συντάγματος, εφόσον ανύψωνε την νομολογία στο επίπεδο των πηγών του δικαίου. Το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την αίτηση αναιρέσεως (απόφαση υπ' αριθμ. 4588/2014) επειδή εν προκειμένω δεν επληρούντο οι προϋποθέσεις παραδεκτού, που προέβλεπε το άρθρο 12 του Νόμου 3900/2010.

48. Το Συμβούλιο της Επικρατείας υπογράμμισε, ότι το ζήτημα της συμμόρφωσης των διατάξεων του άρθρου 12 με το άρθρο 26 του Συντάγματος είχε ήδη διευθετηθεί και αποτέλεσε το θέμα άφθονης νομολογίας (παράγραφοι 12 και 20 παραπάνω). Ως προς αυτό λοιπόν, το Δικαστήριο επισημαίνει, ότι ο προσφεύγων άσκησε την αίτηση αναιρέσεως του την 1^η Οκτωβρίου 2012 και ότι η απόφαση υπ' αριθμ. 2456/2012 δια της οποίας απεφάνθη το Συμβούλιο της Επικρατείας επί της συνταγματικότητας της νέας αυτής διάταξης, εκδόθηκε την 5^η Ιουλίου 2012 (παράγραφος 19 παραπάνω). Όσον αφορά στο ένδικο μέσον

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

σχετικά με την έλλειψη νομολογίας, διατυπώθηκε με θετικό και συνοπτικό τρόπο χωρίς να διευκρινίζει, όπως τόνισε το Συμβούλιο της Επικρατείας, σχετικά με ποιο ακριβώς νομικό ζήτημα, δεν υπήρχε νομολογία.

49. Όσον αφορά την ιδιαιτερότητα του ρόλου του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως δικαστήριο αρμόδιο για την συνοχή της νομολογίας, το Δικαστήριο εκτιμά, ότι μπορούμε να αποδεχθούμε, ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε από το Ανώτατο Διοικητικό δικαστήριο συνάδει ως επί το πλείστον με τις προϋποθέσεις του παραδεκτού, εξάλλου, εκτιμά, ότι το να εξαρτάται το παραδεκτό μίας αίτησης αναιρέσεως από την ύπαρξη αντικειμενικών συνθηκών και από την απόδειξή τους από τον διάδικο που ασκεί το ένδικο μέσο, τα οποία είναι και τα κριτήρια που προβλέπει ο Νόμος και ερμηνεύονται από την διοικητική νομολογία δεν είναι, αυτό καθ' αυτό, δυσανάλογο ή αντίθετο με το δικαίωμα πρόσβασης στο Συμβούλιο της Επικρατείας (βλέπετε, τηρουμένων των αναλογιών, *Arribas Anton*, που προαναφέρθηκε, § 50).

50. Δεδομένων των όσων προαναφέρθηκαν, το Δικαστήριο εκτιμά, ότι ο προσφεύγων δεν στερήθηκε του δικαιώματος της δίκαιης δίκης. Επί πλέον, οι εφαρμοστέοι περιορισμοί είχαν ένα νόμιμο σκοπό. Η εφαρμογή των εν λόγω περιορισμών δεν έθιξε τον λογικό χαρακτήρα της συνάφειας μεταξύ των χρησιμοποιηθέντων μέσων και του στόχου στον οποίο απέβλεπαν. Δια ταύτα, το Δικαστήριο εκτιμά, ότι ο προσφεύγων δεν αντιμετώπισε κάποιο δυσανάλογο πρόσκομμα με το δικαίωμά της δίκαιης δίκης, το οποίο προστατεύεται από το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης.

51. Κατά συνέπεια, δεν υπήρξε παραβίαση αυτής της διάταξης.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή.
2. *Αποφαίνεται*, ότι δεν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

Συντάχθηκε στην γαλλική γλώσσα και εν συνεχεία κοινοποιήθηκε

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.

HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΠΑΪΩΝΝΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

εγγράφως την 2^η Ιουνίου 2016, κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού του Δικαστηρίου.

Abel Campos

Mirjana Lazarova Trajkovska

Αναπληρωτής Γραμματέας

Η Πρόεδρος

Υπογραφή

Υπογραφή

Ακριβής μετάφραση στην ελληνική της απόφασης στη γαλλική γλώσσα. Αθήνα, 7.7.2016.

Η μεταφράστρια Δέσποινα Κοκολάκη.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.**

**RÉPUBLIQUE HELLÉNIQUE, MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
SERVICE DES TRADUCTIONS.**

**HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE.**